

PREDLOG ZA PREUSMJERAVANJE SREDSTAVA IZ TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE RADI REALIZACIJE ORALNE VAKCINACIJE LISICA PROTIV BJESNILA

U cilju nastavka sprovođenja mjera kontrole i eradikacije bjesnila na teritoriji Crne Gore, neophodno je obezbijediti dio sredstava za realizaciju naredne kampanje oralne vakcinacije lisica protiv bjesnila.

Crna Gora realizaciju programa oralne vakcinacije lisica protiv bjesnila sprovodi uz finansijsku podršku Evropske unije, odnosno kroz grant sa **Health and Digital Executive Agency (HaDEA)** Evropske komisije. U okviru odobrenog granta obezbijeđena su sredstva u iznosu od **0,95 EUR po mamcu**, uz dodatnih **7% overhead troškova**.

Za narednu kampanju planirana je distribucija ukupno **275.000 mamaca**, u skladu sa standardima i propisanom gustom za postizanje zadovoljavajućih rezultata. Na osnovu sredstava obezbijeđenih kroz grant, raspoloživi iznos za realizaciju kampanje iznosi **279.537,50 EUR**.

Međutim, na osnovu istraživanja tržišta sprovedenog na tržištu Evropske unije, odakle su svi potencijalni ponuđači za javnu nabavku, utvrđeno je da najpovoljnija dostupna ponuda za sprovođenje cjelokupne kampanje oralne vakcinacije iznosi **1,30 EUR po mamcu, bez PDV-a**. Za ukupno 275.000 mamaca, ukupna vrijednost sprovođenja kampanje prema navedenoj tržišnoj cijeni iznosi **382.525,00 EUR**, zbog čega je za potpunu realizaciju kampanje potrebno obezbijediti dodatnih **102.987,50 EUR**.

Stavka	Iznos
Broj mamaca	275.000
Sredstva obezbijeđena kroz HaDEA grant	279.537,50 EUR
Procijenjena vrijednost kampanje prema najpovoljnijoj tržišnoj ponudi	382.525,00 EUR
Nedostajuća sredstva	102.987,50 EUR

Poseban značaj nastavka sprovođenja oralne vakcinacije lisica protiv bjesnila proizilazi iz značajnog napretka koji je Crna Gora ostvarila u oblasti kontrole i eradikacije ove bolesti.

Naime, **Svjetska organizacija za zdravlje životinja (WOAH)** je 2023. godine prihvatila i objavila samodeklaraciju Crne Gore o statusu zemlje slobodne od bjesnila. Ovaj rezultat predstavlja potvrdu višegodišnjeg sprovođenja sistemskih mjera nadzora, kontrole i eradikacije bjesnila, uključujući upravo kontinuirano sprovođenje programa oralne vakcinacije lisica.

Dodatno, Crna Gora je tokom **2026. godine uvrštena na listu zemalja za nekomercijalno kretanje kućnih ljubimaca** čime je omogućen njihov ulazak i kretanje bez obaveze prethodnog sprovođenja titracije antitijela na bjesnilo. Ovo predstavlja značajan rezultat i svojevrsno priznanje dosadašnjih napora i postignutih rezultata Crne Gore u oblasti kontrole bjesnila, sa neposrednim koristima za građane, turiste i prekogranično kretanje kućnih ljubimaca.

Takođe, tokom sastanaka sa predstavnicima Evropske komisije u okviru razmatranja pitanja iz oblasti zdravlja životinja, posebno je istaknuto da je Crna Gora na dobrom putu ka sticanju odgovarajućeg zvaničnog statusa u pogledu bjesnila na nivou Evropske komisije. U tom

kontekstu, naglašena je potreba za **kontinuitetom sprovođenja programa oralne vakcinacije lisica i održavanjem postignutih rezultata**, imajući u vidu da bi prekid ili nedovoljno obuhvatna realizacija kampanja mogla ugroziti ostvareni napredak i proces daljeg priznavanja statusa Crne Gore.

Imajući u vidu navedeno, nastavak kampanje oralne vakcinacije nije samo pitanje realizacije aktivnosti predviđenih grantom, već predstavlja **ključnu mjeru zaštite zdravlja životinja i ljudi, očuvanja postignutog statusa Crne Gore u pogledu bjesnila, kao i ispunjavanja zahtjeva i očekivanja međunarodnih i evropskih institucija u oblasti zdravlja životinja.**

S obzirom na to da sredstva obezbijedena kroz HaDEA grant nijesu dovoljna da pokriju stvarnu tržišnu vrijednost sprovođenja kampanje, a imajući u vidu značaj njenog potpunog i pravovremenog sprovođenja, **neophodno je obezbijediti dodatna sredstva u iznosu od 102.987,50 EUR.**

Obezbjeđivanjem navedenih sredstava omogućila bi se potpuna realizacija planirane kampanje distribucije 275.000 mamaca, nastavak kontinuiranog sprovođenja programa oralne vakcinacije lisica, očuvanje do sada postignutih rezultata i stvaranje uslova za dalje napredovanje Crne Gore ka zvaničnom priznavanju odgovarajućeg statusa od strane Evropske komisije.